

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

عقاید؛ شناخت خلفاء خداوند؛ مهدی؛ وجود مهدی و ویژگی‌های او

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: علی راضی

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۲۳

نظر علامه هاشمی خراسانی در مورد اوتاد و ابدال که گفته می‌شود همان یاران حضرت مهدی (ع) هستند، چیست؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۲۶

درباره‌ی «أبدال» روایاتی از طریق عمر، علی، انس، ابن عباس، ابن مسعود، ابن عمر، عبادة بن صامت، عوف بن مالک، معاذ بن جبل، أبو سعید خدری، ابو هریره، ام سلمه و دیگران رسیده است که می‌توان آن‌ها را متواتر معنوی دانست؛ چنانکه سیوطی (د. ۹۱۱ق) در کتاب النکت البدیعات گفته است: «خبر ابدال صحیح است و می‌توان گفت که متواتر است و من کتابی جداگانه درباره‌ی آن تألیف کرده‌ام و طرق احادیث رسیده درباره‌ی آن را گرد آورده‌ام و حاصلش این است که ابن عساکر آن را با دو طریق از عمر روایت کرده است و احمد، طبرانی، حاکم و دیگران آن را با بیش از ده طریق که برخی شرایط صحیح را دارند از علی روایت کرده‌اند و با شش طریق از انس روایت شده که یکی از آن‌ها طریقی در المعجم الأوسط طبرانی است و هیثمی در مجمع الزوائد آن را حسن دانسته و احمد آن را با سندی صحیح از عبادة بن صامت روایت کرده و همو آن را با سندی صحیح در کتاب الزهد از ابن عباس روایت کرده و از ابن عمر با سه طریق در المعجم الكبير طبرانی و کرامات الأولیاء خلال و الحلیة أبو نعیم روایت شده و از ابن مسعود با دو طریق در المعجم الكبير و الحلیة روایت شده و طبرانی آن را با سندی حسن از عوف بن مالک روایت کرده و دیلمی آن را از معاذ بن جبل روایت کرده و بیهقی در شعب الإیمان آن را از أبو سعید خدری روایت کرده و از ابو هریره با طریقی دیگر جز طریق ابن جوزی روایت شده که خلال در کرامات الأولیاء آورده است و احمد، ابو داود، حاکم، بیهقی و دیگران آن را از ام سلمه روایت کرده‌اند ... و این ناگزیر به حدّ

۱. بنگرید به: نظم المتناثر من الحديث المتواتر للكتاني، ص ۲۲۰.

www.alkhorasani.com

بِإِذْنِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حَفِظَهُ اللَّهُ تَعَالَى

تواتر معنوی می‌رسد، به گونه‌ای که ضرورتاً قطع به صحت وجود ابدال حاصل می‌شود» و مراد از آنان بندگان مؤمن و صالحی هستند که زمین هیچ گاه از آنان خالی نمی‌ماند؛ به این معنا که هرگاه کسی از آنان می‌میرد، خداوند کسی دیگر از آنان را به جای او قرار می‌دهد و مصداق بارز آنان خلفاء خداوند در زمین هستند؛ چنانکه در روایتی از خالد بن هیثم فارسی رسیده است: «قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ النَّاسَ يَزْعُمُونَ أَنَّ فِي الْأَرْضِ أَبْدَالَ فَمَنْ هَؤُلَاءِ الْأَبْدَالُ؟ قَالَ: صَدَقُوا، الْأَبْدَالُ هُمُ الْأَوْصِيَاءُ، جَعَلَهُمُ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ بَدَلَ الْأَنْبِيَاءِ إِذَا رَفَعَ الْأَنْبِيَاءَ وَخْتِمُوا بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ»؛ «به ابو الحسن رضا علیه السلام گفتم: مردم گمان می‌کنند که در زمین ابدالی وجود دارند، این ابدال چه کسانی هستند؟ فرمود: راست می‌گویند، ابدال همان اوصیاء هستند، خداوند آنان را به جای پیامبران قرار داده است، هنگامی که پیامبران برداشته شدند و با محمد صلی الله علیه و آله پایان یافتند».

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ خراسانی
 مجلس خبرگان رهبری

۱. الإحتجاج للطبرسي، ج ۲، ص ۲۳۱